

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

09 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocata Pascal Iuliana în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2022, în cauza penală în privința lui

Bordea Marius XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 06.04.2021 până la 28.06.2021;

Instanța de apel de la 21.07.2021 până la 10.05.2022;

Instanța de recurs de la 03.08.2022 până la 09.11.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 iunie 2021, Bordea Marius a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. c), f) Cod penal, cu aplicarea art. 70 alin. (3)¹ Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități legate de gestionarea și manipularea cu substanțe narcotice, psihotrope sau analoage a lor pe un termen de 3 (trei) ani.

În baza art. 90¹ Cod penal, executarea pedepsei închisorii stabilite inculpatului Bordea Marius s-a suspendat parțial, urmând ca acesta să execute pedeapsa închisorii pe un termen de 1 (unu) ani și 6 (șase) luni în penitenciar de tip semiînchis, iar executarea părții rămase a pedepsei cu închisoarea stabilite de 1 (unu) ani și 6 (șase) luni să fie suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani, cu liberarea ulterioară de pedeapsă dacă în perioada de probațiune acesta nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

S-a încasat de la Bordea Marius în beneficiul statului cheltuielile de judecată în mărime de 1680 (una mie șase sute optzeci) lei.

2. Pentru a se pronunța prin sentință, prima instanță a stabilit că, Bordea Marius în timp și circumstanțe nestabilite la moment de către organul de urmărire penală, a intrat în posesia substanțelor stupefiante, pe care le păstra asupra sa în scop de înstrăinare ulterioară.

La data de 27 ianuarie 2021, în jurul orei 03:15, aflându-se pe str. N. Dimo - 5/3 din mun. Chișinău, având un comportament suspect, a fost stopat de către carabinierii unității militare 1001, implicați în serviciul de menținere a ordinii publice în cadrul patrulei auto MAI 0271. Fiind condus în incinta Inspectoratului de Poliție Râșcani al DP mun. Chișinău, amplasat pe str. Miron Costin -5/1 din mun. Chișinău, asupra sa au fost depistate și ridicate 28 pachetele de tip „zip-lock”, care conțineau o substanță mărunțită de culoare verde, cu un miros specific.

Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/l-R-388 din 26 februarie 2021, în masa vegetală uscată, cu aspect de inflorescență, de culoare verde, prezentată în 28 (douăzeci și opt) de pachete zip-lock, ridicate de la Bordea Marius reprezintă marijuana, care se atribuie la substanțe stupefiante. Masa substanței stupefiante - marijuana constituie în total 25,79 g.

Masa substanței stupefiante - marijuana 25,79 grame, conform Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006 se atribuie la cantități mari.

Prin acțiunile sale, Bordea Marius a comis circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora în scop de înstrăinare, după calificativul *procurării și păstrării în scop de înstrăinare, a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă și în proporții mari, infracțiune prevăzută de art. 217¹ alin. 3 lit. c) și f) Cod penal.*

3. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, avocata Pascal Iuliana în numele inculpatului Bordea Marius a declarat apel, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, în partea aplicării pedepsei cu pronunțarea unei noi sentințe cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În motivarea cererii de apel a invocat că pedeapsa aplicată inculpatului este una prea aspră, or, Bordea Marius a conlucrat cu organul de urmărire penală, a făcut declarații, a predate benevol substanțele interzise, urmează în privința sa să se aplice prevederile art. 90 Cod penal, fapt pentru care a pledat în instanța de fond. A prezentat acte ce demonstrează că inculpatul Bordea Marius nu are antecedente penale, acesta are studii în domeniul IT, la material fiind prezentat certificate în acest sens.

Astfel, prima instanță urma în urma aplicării art. 364¹ Cod de procedură penală, să reducă pedeapsa cu 1/3 și să o suspende condiționat în baza art. 90 Cod penal pedeapsa aplicată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2022, a fost respins apelul declarat de către avocata Pascal Iuliana în numele inculpatului ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței atacate.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a stabilit că sentința atacată este legală și corectă, iar alegațiile din apelul declarat de către apărare sunt neîntemeiate.

Astfel, instanța de apel a menționat că sentința nu a fost contestată în partea calificării faptelor inculpatului, iar instanța de apel careva motive de a interveni în ce privește aspectul încadrării acțiunilor inculpatului nu a identificat, apreciind-o ca fiind legală, adoptată cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor.

Reieșind din conținutul apelului formulat s-a constatat că sentința primei instanțe este contestată sub aspectul individualizării pedepsei penale, în acest sens, partea apărării solicitând casarea sentinței în partea pedepsei aplicate cu emiterea unei decizii prin care, să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă cu suspendare în temeiul art. 90 Cod penal.

Instanța de apel verificând chestiunea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului a conchis că instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 70, 75, Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În susținerea poziției sale, instanța de apel a reținut că pedeapsa aplicată inculpatului este una echitabilă în raport cu infracțiunea săvârșită.

La stabilirea pedepsei instanța a ținut cont de faptul că inculpatul vina a recunoscut, a declarat prin înscris autentic, anexat la materialele cauzei că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, a solicitat judecarea cauzei penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală nu a solicitat administrarea unor noi probe, astfel, i-a fost stabilită cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, care prevede că inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzută de lege în cazul pedepsei cu amendă. Potrivit art. 77 Cod penal circumstanțe agravante nu au fost stabilite. Conform art. 70 alin. (3¹) Cod penal, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, maximumul pedepsei se reduce cu o treime, în cazul în care instanța, ținând cont de personalitatea

infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanța de judecată.

Din materialele cauzei, instanța de apel a ajuns la concluzia că Bordea Marius la momentul comiterii faptei din 27.01.2021 avea vârsta de 18 ani și 4 luni.

Prin urmare, având în vedere că Bordea Marius este la prima abatere de la Legea penală, instanța de fond justificat a considerat posibilă aplicarea prevederilor legale enunțate la stabilirea pedepsei.

Reieșind din circumstanțele cauzei, și anume, că inculpatul Bordea Marius a recunoscut vina, judecarea cauzei a avut loc în baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform art. 364¹ Cod de procedură penală, căința sinceră și faptul că fapta a comis-o neavând împlinită vârsta de 21 ani, nu are antecedente penale, ținând cont de scopul pedepsei penale, instanța de apel a stabilit că instanța de și ținând cont de faptul că inculpatul este la o vârstă tânără, a recunoscut fapta incriminată și prin prisma prevederilor art. 90¹ alin. (3) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa cu închisoarea care urmează a fi executată de 1 (unu) an și 6 (șase) luni. În rest, termenul de pedeapsă cu închisoarea de 1 (unu) an și 6 (șase) luni, Bordea Marius urmează a fi suspendat pe o perioadă de probațiune de 3 ani și să nu execute această pedeapsă dacă în termenul suspendării inculpatul nu va săvârși alte infracțiuni și va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Totodată, instanța de apel a menționat că deși la o primă vedere, în circumstanțele cauzei sunt întrunite condițiile necesare pentru a fi aplicată instituția suspendării condiționate a executării pedepsei, totuși, pentru acordarea suspendării executării pedepsei se mai cere ca instanța de judecată să țină cont de faptul că, scopul pedepsei poate fi atins chiar fără executarea acesteia.

Prin urmare, un aspect omis de către apărare îl constituie persoana inculpatului, sub raportul pericolozității sociale, care decurge în primul rând din fapta și din împrejurările în care aceasta a fost comisă, iar în al doilea rând de personalitatea inculpatului.

Din cuprinsul sentinței, rezultă că prima instanță a indicat circumstanțe care ar constata cu certitudine că corectarea inculpatului este posibilă doar cu izolarea lui de societate, enumerând circumstanțele constatate: *a ținut cont de gravitatea infracțiunilor, care se clasifică ca infracțiuni mai puțin grave, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, săvârșite cu intenție, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, că infracțiunea a fost comisă în timpul minoratului.*

Subsecvent, instanța de apel a subliniat că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal - *suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de*

pedeapsă ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

Suspendarea condiționată a executării pedepsei este o măsură de politică penală bazată pe încrederea în posibilitatea reeducării condamnatului pe durata suspendării pedepsei. În literatura de specialitate, suspendarea condiționată a executării pedepsei este expusă ca o măsură ce constă în dispoziția luată de instanța de judecată prin însăși hotărârea de condamnare, de a suspenda pe o anumită durată și în anumite condiții executarea pedepsei stabilite.

Rezultatul principal al aplicării pedepsei constă în aceea că deși pedeapsa este definitiv aplicată, aceasta nu este pusă în executare, astfel că instituția suspendării condiționate a pedepsei ține de condițiile de executare a pedepsei închisorii deja stabilite de către instanța de judecată pe întregul termen de probă.

Altfel spus, executarea pedepsei devine condiționată de conduita condamnatului, iar în caz de nerespectare a condițiilor, ea poate fi revocată.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei numită de către instanța de judecată prin hotărâre de condamnare de a se suspenda pe o perioadă anumită durată de timp executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a indicat că urmează a fi delimitată noțiunea de individualizare a pedepsei de cea de individualizare a executării pedepsei. În această ordine de idei, suspendarea condiționată a executării pedepsei se dovedește a fi o problemă privind executarea pedepsei, dat fiind faptul că obiectul suspendării este executarea pedepsei. Se suspendă executarea pedepsei și nu aplicarea acesteia.

Astfel, pentru acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei, în art. 90 Cod penal sunt prevăzute condiții obiective și subiective, primele referindu-se la condamnare, iar celelalte la persoana condamnatului. Îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege nu atrage obligativitatea aplicării suspendării condiționate a executării, acordarea ei rămânând la discreția instanței de judecată, totodată, această normă poate fi aplicată sau exclusă la orice etapă a procesului penal, întru înlăturarea erorii admise la etapa anterioară.

Din materialele cauzei, instanța de apel a reiterat că, deși au fost îndeplinite cerințele de iure ale instituției suspendării executării pedepsei, prima instanță a efectuat o analiză completă și minuțioasă a personalității infractorului, urmărind în acest sens comportarea sa în viața socială, înainte și după săvârșirea infracțiunii.

Așadar, instanța de apel a respins argumentele invocate de către apelant ca fiind nefondate, or, aplicarea unei sancțiuni mai blânde cu suspendarea executării pedepsei potrivit art. 90 Cod penal, nu va fi în concordanță cu scopul legal al pedepsei penale.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de judecată a ținut cont de faptul că acesta la momentul comiterii infracțiunii nu avea împlinită vârsta de 21 ani, a contribuit activ la stabilirea adevărului pe dosar, se căiește de cele comise, de comportamentul inculpatului pe parcursul examinării cauzei penale.

În acest context, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocata Pascal Iuliana în numele inculpatului care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală solicită casarea deciziei cu remiterea cauzei spre rejudecare de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În susținerea celor solicitate, apărarea invocă dezacordul cu pedeapsa aplicată de către instanțele de fond, or, aceasta este prea aspră și nu corespunde principiului individualizării pedepsei penale.

Prin urmare, recurenta remarcă că instanțele de fond la stabilirea pedepsei penale nu au ținut cont de toate circumstanțele cauzei, și anume, faptul că inculpatul a comis fapta la o vârstă fragedă, se căiește sincer de cele comise, a recunoscut vina în cele imputate, cauza fiind examinată în procedură simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, activează legal în domeniul IT, iar în aceste circumstanțe nu este clară poziția instanței de a nu aplica instituția suspendării condiționate a executării pedepsei penale.

De asemenea, consideră că instanța de apel doar a preluat argumentele primei instanțe fără a oferi o motivare clară și concisă în decizia pronunțată.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei soluții se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data

pronunțării deciziei. În speță se constată, că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Autorul recursului invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel *nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței sau s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurenta Pascal Iuliana nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

În recurs, recurenta invocă temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală fără a indica erorile ce fac prezența acestui temei în cazul respectiv, astfel Colegiul penal califică această alegații drept declarativă și neîntemeiată.

Mai mult decât atât, apărarea susține în acest aspect doar nemotivarea deciziei în partea stabilirii pedepsei penale și preluarea argumentelor indicate de către prima instanță, pe care Colegiul penal le respinge ca fiind nefondate, or, instanța în partea descriptivă a deciziei pronunțate desfășoară cu șir de amănunte, indicând circumstanțele de drept care de fapt au dus la menținerea sentinței (*a se vedea pct. 4.1. din prezenta decizie/sau f.d. 156-166 ale dosarului în volum unic*).

Subsecvent, Colegiul penal remarcă că simplul dezacord cu poziția instanței de judecată pronunțată în deciziei nu duce la casarea acesteia.

Cu referire la temeiul de declarare a recursului pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci când instanța de apel a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, Colegiul penal constată că avocata în esență critică decizia contestată în latura stabilirii pedepsei, și anume, sub aspectul neaplicării prevederilor art. 90 Cod penal, și stabilirea unei pedepse cu suspendarea parțială a executării menționând că instanța de apel la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile legale, de circumstanțele cauzei și a individualizat greșit pedeapsa, stabilindu-i o pedeapsă prea aspră.

Subsecvent, instanța de recurs susține că, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, și să fie în strictă conformitate cu dispozițiile Părții speciale a Codului penal, ținându-se cont de limitele fixate în sancțiunea infracțiunii incriminate.

Totodată, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces *obiectiv*, de *evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului*, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Așadar, Colegiul penal statuează că, instanța de apel corect a menținut sentința emisă de prima instanță prin care executarea pedepsei închisorii stabilite inculpatului Bordea Marius s-a suspendat parțial, urmând ca acesta să execute pedeapsa închisorii pe un termen de 1 (unu) ani și 6 (șase) luni în penitenciar de tip semiînchis, iar executarea părții rămase a pedepsei cu închisoarea stabilite de 1 (unu) ani și 6 (șase) luni să fie suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani, conducându-se de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, art. 75 alin. (1) Cod penal și ținând cont de faptul că ultimul a comis fapta la vârsta de 18 ani și 4 luni, dar și de faptul că inculpatul a recunoscut vina în cele imputate, se căiește sincer de cele comise, cauza fiind examinată în procedură simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Mai mult, instanța de recurs ordinar respinge ca neîntemeiat argumentul recurentei precum că, pedeapsa stabilită inculpatului Bordea Marius este prea aspră și una inequitabilă, din considerentul că aceasta este echitabilă și direct proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, și anume, la caz, trebuie avute în vedere că inculpatul a recunoscut vina în instanța de apel, se căiește sincer de cele comise, a comis o infracțiune care face parte din categoria celor grave și de comportamentul acestuia după și în timpul examinării cauzei.

Totodată, Colegiul penal constată că instanța de apel s-a expus motivat și detaliat asupra faptului neaplicării la caz a prevederilor art. 90 Cod penal, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește și nu se va expune repetat asupra acesteia, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 al hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un

răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În concluzie, Colegiul penal menționează că nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicându-se în conformitate cu prevederile legale, este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea inculpatului și pericolul social al infracțiunii săvârșite.

Prin urmare, Colegiul penal statuează că temeiurile invocate de către avocata Pascal Iuliana în numele inculpatului prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocata Pascal Iuliana în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2022, în cauza penală privindu-l pe *Bordea Marius XXXXX* ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **22 decembrie 2022**.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan